

Hạt giống là gì?

Một cây tạo ra hạt giống để tự duy trì nòi giống. Giống như quả trứng phải được thụ tinh thì mới thành một con vật mới, một hạt giống phải được thụ phấn để tạo ra một cây mới. Hiểu về hiện tượng thụ phấn là chìa khóa để có được hạt giống rồi tạo ra cây quý vị muốn. Một số loài thực vật có khả năng tự thụ phấn —các bộ phận đực và cái nằm trong một bông hoa để tự thụ phấn. Các loài thực vật khác, được gọi là cây thụ phấn chéo, có hoa đực và hoa cái riêng biệt và phần hoa của chúng phải chuyển từ hoa này sang hoa khác để hoa được thụ phấn. Hạt giống từ các họ thực vật tự thụ phấn được coi là “dễ” lưu trữ. Tình trạng thụ phấn chéo rộng rãi nhất của các loài thụ phấn chéo được coi là “cao cấp” vì cần nỗ lực để ngăn chúng thụ phấn chéo với nhau.

Các loại hạt

CÁC GIỐNG THỤ PHẤN TỰ DO/THỤ PHẤN TỰ NHIÊN

Chúng đã được trồng qua rất nhiều thế hệ nên chất lượng di truyền và cây trồng của chúng tương đối ổn định. Hạt giống này sẽ là “đúng loại” nếu được lưu trữ. Nói một cách đơn giản, quý vị sẽ thu hoạch những gì quý vị gieo.

HẠT GIỐNG LAI

Nếu một gói được viết trên đó là lai, F1 hoặc VF, hạt từ những cây đó sẽ không tạo ra cây giống như cây mẹ. Chúng có thể tạo ra loại hạt giống phần nào hoặc rất khác biệt hoặc không tạo ra hạt giống nào.

Hạt giống cao cấp

Hầu hết các loại rau này là loài lai xa và thụ phấn nhờ gió hoặc côn trùng. Chúng thường được tìm thấy ra hoa ở các khu dân cư địa phương, khiến việc cách ly trở nên rất khó khăn. Hạt giống đòi hỏi thụ phấn bằng tay, làm lều trồng và các phương pháp khác để đảm bảo độ thuần chủng của giống thì được coi là “cao cấp”. Những họ này sẽ dễ dàng lai với những cây không nhìn thấy được ở gần đó và có thể tạo ra những giống kỳ lạ, thậm chí là không ăn được trong một thế hệ.

Họ Mù Tạt: Rau xanh châu Á, bông cải xanh, bắp cải tí hon, bắp cải, bông cải trắng, cải rổ, cải xoăn, su hào, mù tạt, cải củ.
Phiên bản để lưu trữ: Cải lông, cải củ Thụy Điển

Họ Bầu Bí: dưa chuột, bầu, mướp, dưa, bí ngô, bí mùa hè (ví dụ: bí ngòi), bí mùa đông (ví dụ: bí đậu).
Phiên bản để lưu trữ: Trồng các loại bầu bí không phổ biến như bầu, bí hồ lô, mướp. Thụ phấn bằng tay để đảm bảo độ thuần chủng.

Họ Hòa Thảo: lúa mạch, ngô, lúa mì kamut, kê, yến mạch, lúa miến, lúa mì. Ngô dễ lai với các giống khác nhau, không nhìn thấy được. Nên chưa chắc là hạt lưu trữ được sẽ giống với cây mẹ.
Phiên bản để lưu trữ: Lúa miến dễ lưu trữ vì không lai tạp. Tất cả các loại cây trồng khác trong họ này đều không được trồng phổ biến trong vườn nhà nên dễ lưu trữ hạt.

Chia sẻ thành quả lao động của quý vị!

GẮN THẺ CHÚNG TÔI
@OAKLIBRARY HOẶC SỬ DỤNG #WEGARDENOPL

← Quét để tìm hiểu thêm

[OAKLANDLIBRARY.ORG/SEED](https://oaklandlibrary.org/seed)

Các ý kiến bày tỏ ở đây không nhất thiết phản ánh lập trường hay chính sách của Viện Các Dịch Vụ Bảo Tàng và Thư Viện Hoa Kỳ (U.S. Institute of Museum and Library Services) hoặc Thư Viện Tiểu Bang California (California State Library) và không có sự chứng thực chính thức nào của Viện Các Dịch Vụ Bảo Tàng và Thư Viện Hoa Kỳ hoặc Thư Viện Tiểu Bang California. Ấn phẩm này được hỗ trợ toàn bộ hoặc một phần bởi Viện Các Dịch Vụ Bảo Tàng và Thư Viện Hoa Kỳ theo quy định của Đạo Luật Công Nghệ và Dịch Vụ Thư Viện, do Thủ Thư Tiểu Bang quản lý tại California.

Tiếng Việt

HỌC CÁCH

Lưu trữ hạt giống của quý vị

Thư Viện Hạt Giống
Nơi Oakland Gieo Trồng

Vào mùa thu hoạch

Hãy tiến hành thêm một số bước để lưu trữ hạt giống cho những người khác. Chúng tôi mong quý vị gửi lại một phần hạt giống quý vị trữ được cho thư viện cho mượn hạt giống để thư viện duy trì hoạt động. Càng có nhiều hạt giống trong thư viện thì càng có nhiều thành viên trong cộng đồng của chúng ta được trải nghiệm niềm vui tự trồng thực phẩm!

Khi quý vị gieo trồng và lưu trữ hạt giống của chính mình, quý vị:

- Phát triển nguồn giống phù hợp với khí hậu của chúng ta
- Tạo ra một nền văn hóa chia sẻ và đầy đủ
- Giảm sự phụ thuộc vào các công ty hạt giống lớn
- Tiết kiệm tiền

Họ thực vật

Nếu tìm hiểu về họ, chi và loài rau củ, quý vị cũng sẽ biết được những nhu cầu & rủi ro lưu trữ hạt giống cơ bản của chúng. Họ thực vật sẽ xác định hình dạng cơ bản cho các bộ phận hoa của cây. Tất cả các loài thực vật có cấu tạo hoa (và cấu trúc sinh sản) giống nhau đều thuộc cùng một họ. Chi sẽ xác định các loài thực vật có quan hệ gần gũi hơn. Tình trạng lai giữa các chi rất hiếm nhưng có thể xảy ra. Loài sẽ xác định các loài cây cụ thể được công nhận về mặt thực vật học với các loại quả, hoa và lá tương tự nhau. Các loại cây trong một loài sẽ dễ dàng lai với nhau. Giống cây trồng là các giống cây trồng có thể lai với nhau nhưng sẽ không lai với giống của các loài khác. Khi chúng ta lưu trữ hạt giống, thường thì chúng ta muốn duy trì một giống cây trồng hoặc lai tạo một giống cây mới.

Ví dụ

Họ: Bầu bí
Chi: Bí
Loài: Bí ngòi
Giống cây trồng: Bí dậu, Bầu vỏ sần

Bí và bầu là cùng một loài và có thể dễ dàng thụ phấn chéo, tình trạng này có thể dẫn đến một giống không ăn được. Đó là lý do tại sao chúng được dán nhãn “cao cấp”.

Hạt giống dễ lưu trữ nhất

Các loài cây trong các họ này chủ yếu là tự thụ phấn. Những bông hoa có các bộ phận đực và cái, vì vậy sự thụ phấn xảy ra trong từng cây, không phải là thụ phấn chéo giữa các cây. Hạt giống hiệu quả giống như cây mẹ.

Họ Cúc tây, Cúc, Hương dương

Họ cúc hoặc Cúc sao

Atisô - Rau ca đông - Diếp xoắn - Atisô Jerusalem - Rau diếp - Cây diếp củ - Rau tần ô - Hương dương

Đối với atisô Jerusalem, trồng bằng củ. Đối với những loài khác trong họ này, hãy để cây ra hoa, thu hái hạt khô.

Họ đậu Hà Lan, Đậu, Legume, Pulse

Họ đậu hoặc Cánh bướm

Đậu - Đậu lăng - Đậu Hà Lan - Đậu phộng - Đậu nành

Để hạt đậu và đậu Hà Lan khô trong vỏ trên cây trước khi thu hái và bảo quản. Đậu phộng thường không được trồng ở ven biển California.

Họ Cà đực

Họ Cà

Tầm bóp Nam Mỹ - Cà tím - Tầm bóp - Hồ tiêu - Khoai tây - Cà chua vỏ Mexico - Cà chua

Để quả chín hoàn toàn. Phải tách hạt giống ra khỏi cùi. Để thịt quả cà chua lên men trong nước vài ngày sẽ giúp ích. Phải rửa sạch hạt giống và phơi thật khô trước khi bảo quản. Khoai tây được trồng từ củ chứ không phải từ hạt.

Hạt giống dễ lưu trữ

Những cây này không tự thụ phấn, thụ phấn chéo hoặc lai xa. Chúng sẽ lai với các cây khác cùng loài. Để lưu trữ hạt giống từ những cây này, quý vị phải:

- Chỉ cho phép một giống trong mỗi loài ra hoa tại mỗi thời điểm
- Cho nhiều cây của 1 loại ra hoa để đảm bảo thụ phấn

Trong môi trường đô thị đông đúc của chúng ta, có thể xảy ra tình trạng thụ phấn chéo với các cây của hàng xóm, nhưng những cây này sẽ không thụ phấn chéo ở khoảng cách xa. Nhiều cây hiếm khi được phép cho ra hoa.

Họ Hoa loa kèn hay Họ Hành

Họ Loa kèn đỏ hoặc Loa kèn

Hẹ - Tỏi - Tỏi tây - Hành tây

Chúng là cây hai năm, có nghĩa là chúng sẽ không ra hoa cho đến năm thứ hai, sau mùa đông. Hãy để hạt khô trên cây. Thu hái. Với các giống trồng củ, hãy trồng lại củ khi củ nảy mầm.

Họ Rau muối hoặc Dền

Họ Rau muối hoặc Rau dền

Rau dền - Củ dền - Cải cầu vồng - Rau muối - Orach - Diêm mạch - Rau bina

Củ Dền và Cải Cầu Vồng là cùng một loài, vì vậy chỉ để một giống ra hoa tại một thời điểm. Rau bina là cây đơn tính có nghĩa là mỗi cây là đực hoặc cái, vì vậy hãy để nhiều cây ra hoa cùng một lúc để thụ phấn. Hãy để hạt khô trên cây. Thu hái.

Họ Rau mùi tây

Họ Hoa tán hay Cần tây

Cà rốt - Cần tây - Thì là Ba Tư - Chervil - Rau mùi (ngò) - Thì là - Tiểu hồi hương - Rau mùi tây - Củ cải vàng

Thật không may, cà rốt sẽ lai với cà rốt dại Queen Anne's Lace, vì vậy đừng lưu trữ hạt cà rốt nếu cà rốt dại mọc gần đó. Nhiều loài trong họ này là cây hai năm, vì vậy cây có thể không ra hoa cho đến năm thứ hai. Hãy để hạt khô trên cây. Thu hái.